

MARSELJÄSEN

Marseljäsen (franska: La Marseillaise) är Frankrikes nationalsång. Den skrevs natten mellan den 24 och 25 april 1792 av en officer i revolutionsarmén, Claude Joseph Rouget de Lisle, som ett uttryck av patriotism efter krigsförklaringen mot Österrike den 20 april.

Kapten Rouget de Lisle hade tagit värvning i ingenjörstrupperna och fann sig våren 1792 förlagd till Strasbourg. I en särdeles patriotisk yra efter en stor middag i borgmästare Dietrichs hus skrev han såväl text som musik till den sång som han ursprungligen gav namnet Chant de guerre pour l'armée du Rhin (*"Rhenarméns krigssång"*).

Sången uppfördes offentligt första gången den 29 april, av nationalgardets musikkår på Place d'Armes i Strasbourg. Den nådde stor popularitet och spred sig till landets södra delar. Till huvudstaden fördes den av en bataljon frivilliga från Marseille, som sjöng den under sitt intåg i Paris den 30 juli samma år. Därav kom också dess nya namn. Kort därefter sjöngs den av samma trupper under Stormningen av Tuilerierna (10 augusti), vilket utlösts av ett rykte att kungafamiljen *"ingått i pakt med revolutionens fiender"*.

I oktober arrangerades sången av François-Joseph Gossec för ett sceniskt framträdande, och i december dök den första svenska översättningen upp i tidningen Extra Posten. I juli 1795 utropades den av nationalkonventet till fransk nationalsång. Men den första blomstringen blev kort. Under kejsardömet och restaurationen hölls sången föga högt för att så på nytt tas till heder vid revolutionerna 1830 (då Hector Berlioz arrangerade musiken) och 1848. År 1879 återtog den sin position som nationalsång.

Första versen

Allons enfants de la Patrie,
Le jour de gloire est arrivé!
Contre nous de la tyrannie,
L'étendard sanglant est levé, (bis)
Entendez-vous dans les campagnes
Mugir ces féroces soldats?
Ils viennent jusque dans nos bras
Égorger nos fils, nos compagnes!

Refräng

Aux armes, citoyens,
Formez vos bataillons,
Marchons, marchons!
Qu'un sang impur
Abreuve nos sillons!

Första versen

Framåt ni fosterlandets barn,
Nu nalkas ärans stora dag!
Mot oss av tyranniet,
Är det blodiga standar höjt, (x2)
Hör ni över fältens krater
Dessa grymma soldaters rop?
De tränga sig inpå vår hop,
De mörda våra söner, och våra
livskamrater!

Refräng

Till vapen, medborgare,
Ställ upp på raka led,
Framåt, framåt!
Låt fiendens orena blod
Flyta på vår jord!

UNDERKJOLARNAS MARSELJÄS

1848 gavs tidskriften *La République des femmes, journal des cotillons* ut sitt första nummer som bland annat innehöll den feministiska versionen "*La Marseillaise des cotillons*" (ungefär "*Underkjolarnas marseljäs*"). Texten är skriven av Louise de Chaumont och är en tydlig markering mot att den franska revolutionen missade halva befolkningen – kvinnorna. Att den trycktes och gavs ut just 1848 är ingen slump. 1848 var ett oroligt år då den andra republiken bildades efter att den så kallade juli-monarkin föll. Många grupper såg då sin chans att i detta nya landskap sprida sina budskap. Så även de franska feministerna. Det är så klart heller ingen slump att Louise de Chaumont använde sig av melodin till Marseljäsen. Den hade sedan slutet av 1700-talet till och från fungerat som Frankrikes nationalsång och var på det viset både allmänt känd, förutom att den även innehåller ett starkt laddad symboliskt språk också i sin originaltext. Detta bidrog nog också till att den passade bra att använda sig av även i denna nya feministiska

Underkjolarnas Marseljäs

Första versen

Darra tyranner, ni som bär kalsonger
Kvinnor, vår dag är kommen
Utan förbarmande, var uppmärksamma
(på) alla de skäggiga könets fel
(på) alla de skäggiga könets fel
Det här har pågått för länge
Det är slut på vårt tålamod
Stå upp Vesuvianer, stå upp!
Och tvätta bort våra gamla oförrätter

Refräng

Friheten, med sina varma strålar
Skiner på våra pannor
Darra, darra, ni svartsjuka män
Respektera underkjolarna

1958
Juin 1848.

Prix du numéro : 5 centimes.

N° 1.

BUREAUX : RUE DE SEINE, 32. — DÉPOT CENTRAL : RUE DES GRAVILLIERS, 25.

LA RÉPUBLIQUE DES FEMMES JOURNAL DES COTILLONS

Avis aux CRIEURS. — MM. les Crieurs devront s'adresser rue de Seine, 32, et rue des Gravilliers, 25.
On ne reçoit que les lettres affranchies.

LA MARSEILLAISE DES COTILLONS EN L'AN 1848.

AIR de la Marseillaise.

Tremblez, tyrans portant culotte!
Femmes, notre jour est venu;
Point de pitié, mettons en note
Tous les torts du sexe barbu! (bis.)
Voilà trop longtemps que ça dure,
Notre patience est à bout.
Debout, Vésuviennes, debout,
Et lavons notre vieille injure.
Liberté, sur nos fronts verse tes chauds rayons;
Tremblez, tremblez, maris jaloux,
Respect aux cotillons!
Tremblez, tremblez, maris jaloux,
Respect aux cotillons!
L'homme, ce despote sauvage,
Eut soin de proclamer ses droits;
Créons des droits à notre usage,
À notre usage ayons des lois! (bis.)
Si l'homme en l'an quatre-vingt-treize
Eut soin de ne songer qu'à lui,
Travaillons pour nous aujourd'hui,
Faisons-nous une Marseillaise!!
Liberté, sur nos fronts, etc., etc.
Jusqu'à ce jour, dans ce triste monde,
Tout était borgne ou de travers;
Partout, sur la machine ronde,
La femme essayait des revers. (bis.)
Qu'un pareil chaos se débrouille,
À nous à battre le tambour!

Et vous, messieurs, à votre tour,
Filez, filez votre quenouille.
Liberté, sur nos fronts, etc., etc.
Combien de nous furent vexées,
Depuis le matin jusqu'au soir!
Nos pauvres paupières lassées
De pleurs étaient un réservoir. (bis.)
Prenons, prenons notre revanche;
Que le sexe battu jadis
Aujourd'hui batte ses maris.
Ainsi nous serons manche à manche.
Liberté, sur nos fronts, etc., etc.
On dit qu'Eve, notre grand'mère,
N'avait chemise ni maillot;
Supprimons notre couturière,
Oui, la couturière est de trop. (bis.)
La liberté, chaste amazone,
N'admet ni voiles ni verroux;
À la barbe de nos époux
Luttons comme à Lacédémone (1).
Liberté, sur nos fronts verse tes chauds rayons.
Tremblez, tremblez, maris jaloux,
Respect aux cotillons!
Tremblez, tremblez, maris jaloux,
Respect aux cotillons! L. C.

(1) On sait qu'à Lacédémone les femmes, dans les jeux publics, se montraient toutes nues.